

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗҰУ ОҚЫТУШЫЛАРЫ МЕН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНІҢ КОРПОРАТИВТІ МӘДЕНИЕТ КОДЕКСІ

МАЗМҰНЫ:

1. Жалпы ережелер
2. Корпоративті қағидалары мен құндылықтары
3. Университет қауымдастығы мүшелерінің корпоративтік этикасы
4. Корпоративті мәдениет кодекс ережелерін бұзғаны үшін жауапкершілік

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1 Осы Кодекс әл-Фараби атындағы ҚазҰУ оқытушылары мен қызметкерлерінің негізгі ұжымдық мәдениеті мен этикалық мінез-құлық ережелерін анықтайды.

1.2 Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ оқытушылары мен қызметкерлерінің Этика кодексі оқу мен жұмысқа қолайлы саналы және психологиялық ахуал орнатуға арналған.

1.3 Университет қауымдастығының корпоративті мәдениетінің нығаюы, ҚазҰУ оқытушылары мен қызметкерлері абыройының асқақтауы осы Кодекс нормаларын орындаудағы басты мақсат болып табылады.

1.4 ҚазҰУ-дың әрбір оқытушысы мен қызметкері аталмыш Кодекс нормаларын орындай отырып, университет имиджінің нығаюы мен мәртебесі артуына өз үлесін қосады.

2. ҚАЗҰУ-дың КОРПОРАТИВТІ ҚАҒИДАЛАРЫ МЕН ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫ

2.1 Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің қызметі келесідей қағидаларға негізделеді:

2.1.1 *Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ* – сапалы білімнің, ғылымның, мәдениеттің, инновацияның жаңа технологиялық жетістіктерін пайдаланатын жетекші орталық.

2.1.2 *Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ* – еліміздің жарқын болашағын жасауға атсалысатын инновациялық, қуатты білім мен ғылым

ордасы.

2.1.3 *Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ* өз қызметкерлерін бағалап әрі құрметтейді;

2.1.4 *Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ* жемқорлық пен парақорлықтан ада.

2.1.5 *Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ* академиялық озық дәстүрлерді, ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтарды сақтап әрі дамыта отырып, инновациялық өркендеуге ұмтылады.

2.1.6 *Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың рухы* – ажырымас бірлігінде. Университетіміздің оқытушылары, түлектері мен студенттерінің шығармашылығы, ынтымақтастығы мен серіктестігі – корпоративті мәдениеттің басты байлығы.

2.2 Университеттің басты корпоративті құндылықтары:

2.2.1 Білім беру қызметінің жоғары сапасы.

2.2.2 Әлемдік білім беру кеңістігіне шоғырлану.

2.2.3 Өзгерістер мен инновацияларды қабылдау.

2.2.4 Ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерге басым бағыт.

2.2.5 Жоғары академиялық жауапкершілік.

2.2.6 Кемелдену және шығармашылық даму.

2.2.7 Өнегелілік, отансүйгіштік, азаматтық.

2.2.8 Қызметкерлер мен білім алушыларды құрметтеу, олардың құқықтары мен мүдделерін қорғау.

2.2.9 Университеттің қызметіне адалдық және оның биік талаптарына лайықты болу.

3. УНИВЕРСИТЕТ ҚАУЫМДАСТЫҒЫ МҮШЕЛЕРІНІҢ КОРПОРАТИВТІК ЭТИКАСЫ

3.1 ҚазҰУ оқытушылары мен қызметкерлері:

3.1.1 Университет мәртебесін құрметтеу, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ оқытушысы және қызметкері атағына ар-намысымен, еңбегімен

лайық болуға.

3.1.2 Университеттің міндеттерін, кәсіби қызметін атқарғанда дербес мүддесі мен корпоративті міндетін үйлестіруге.

3.1.3 Қызмет бабында мәдениетті, жауапты, әділ, кішіпейіл болуға.

3.1.4 Университеттің мақсаты мен міндеттерін орындауда жауапкершілігін сезінуге, университет табыстарына өз үлесін қосуға.

3.1.5 Кәсіби білікті маман ретінде білімін жетілдіруге, озық нәтижелерге жету мақсатында отандық және шетелдік тәжірибелерді білуге, қолдануға.

3.1.6 Әріптестермен және студенттермен өзара сыйлы, сыпайы, ізгі қарым-қатынас орнатуға.

3.1.7 Университеттің озық дәстүрлері мен тарихын білуге, құрметтеуге, сондай-ақ ұстаздық еңбегімен студенттерге үлгі болуға;

3.1.8 Университеттің іскери абыройын құрметтеуге, университет мүддесіне қарамақайшы келетін қандай да бір қызметтен бас тартуға, оның атағы мен абыройына нұқсан келтіретін кез келген әрекетті болдырмауға міндетті.

3.2 ҚазҰУ оқытушылары мен қызметкерлері:

3.2.1 Әріптестерінің, студенттердің арнамысына нұқсан келтірмеуі;

3.2.2 Студенттердің алдында әріптестерінің жеке өмірін немесе олардың кемшіліктерін сынамауы;

3.2.3 Университет аумағында ішімдік ішпеуі, темекі тартпауы;

3.2.4 Студенттерден оқу мен ғылым үдерісінің нәтижелеріне көмектесу мақсатында сыйлық пен ақшалай сыйақылар алмауы;

3.2.5 Діни көзқарастарды, сондай-ақ ұлт-аралық бірлік пен дінаралық келісімге қарамақайшы пікірлерді таратпауы;

3.2.6 Жұмысқа және сабаққа кешікпеуі, қызмет уақытын қысқартпауы;

3.2.7 Қызмет барысында дөрекілік, ыждаһатсыздық танытпауы;

3.2.8 Қызмет бабын пайдаланып, студенттерге қысым жасамауы, олардың білімін бағалауда субъективті көзқарас танытпауы;

3.2.9 Университет әкімдігінің шешімі мен оның қызметі жайлы жалған ақпаратты таратпауы тиіс.

3.3 Басшылар мен бағынушылар арасындағы қарым-қатынас

3.3.1 Басшы:

– кәсіби және адамгершілік мінез-құлқымен қарамағындағыларға үлгі болуы;

– іскери қарым-қатынас этикасы ережелеріне негізделген нормалар мен қағидаларға бой түзеуі;

– қарамағындағылардың ар-намысына, ожданына нұқсан келтірмеуі;

– қарамағындағылардың алдында өз қатесін мойындауы, оны өз атына айтылатын сын ретінде қабылдамауы;

– ұжымға тиімді орта қалыптастыруы тиіс.

3.3.2 Бағынушылар:

– әріптестерінің жеке өміріне, кәсібіне қатысты қауесет таратпауы;

- мансабы артуына қатысты проблеманы әріптестерімен емес, басшысымен талқылауы;
- егер жұмысқа шығу мүмкін болмаса (белгілі уақыт ішінде жұмысқа келу мүмкін болмаса), оның себебін басшыға хабарлауы;
- әріптестердің алдында басшының орынсыз қылығына жауап бермеуі; қажетінше онымен әңгімелесуі;
- университет басшысыларын танып, оларды аты, әкесінің атымен атауы;
- дәлізде немесе оқу ғимаратында басшымен кездескенде бірінші болып амандасуы;
- ғимаратқа кіргенде кездескендермен бірінші амандасуы тиіс.

3.3.3 Әріптестермен қарым-қатынас:

- бірін-бірі сыйлауы;
- ағаттық танытқаны үшін міндетті түрде кешірім өтінуі;
- басқа қызметкерлердің алдында әріптестерінің, бағынушыларының, басшыларының сынына сабырлы болуы;
- қауесетке сенімсіздікпен қарап, оның

таралуына жол бермеуі;

- әріптестеріне, басшыларына және бағынушыларына «Сіз» деп, оларды есімі, әкесінің атымен атауы;

- жұмыс уақытында қызметтен тыс міндеттерді атқармауы;

- балағаттамауы, ұстамсыздық танытпауы, өштеспеуі;

- әріптестерімен білімі, тәжірибесімен бөлісуі керек.

3.3.4 Оқу үдерісі, зерттеу және сараптамалық қызмет аясындағы қарым-қатынас:

- әл-Фараби атындағы ҚазҰУ оқытушылары мен ғылыми қызметкерлері университеттегі жұмысын негізгі кәсіби міндеті ретінде санап, студенттерге үлгі болуы;

- дәріс беретін пән саласын жан-жақты білуі әрі құзыретті болуы;

- біліктілігі жоғары педагог болуы;

- білім алушылардың білімін, біліктілігі мен тәжірибелік дағдысын әділ және объективті бағалауы;

- әлеуетін, білімін, тәжірибесін Универ-

ситеттің ғылыми табыстарының кемелденуіне арнауы;

- жарияланбаған дереккөздерді игілігіне пайдаланбауы, плагиатқа бармауы;

- сараптау, пікір беру және ғылыми жетекшілік барысында жарияланбаған ақпараттың құпиялылығын сақтауы қажет.

3.3.5 Жиналыстар мен мәжілістер өткізу:

- жиналысқа уақытында келу;

- күн тәртібімен алдын ала танысу, қажет материалдарды, сұрақтарды, кепілдемелерді ала келу;

- жиналыс немесе мәжіліс басталар алдында ұялы телефонды сөндіру;

- сыртқа шығу қажет болғанда немесе қайта кіргенде әдеппен кешірім сұрау;

- жиналысты жеке мүддесі үшін пайдаланбау;

- баяндама уақытын ескеру.

4. КОРПОРАТИВТІ МӘДЕНИЕТ

КОДЕКСІ ЕРЕЖЕЛЕРІН БҰЗҒАНЫ ҮШІН ЖАУАПКЕРШІЛІК

4.1 Университет қызметкерлері мен білім алушылары Корпоративті мәдениет кодексін білуі міндетті, қызметі мен мінез-құлқы үшін университет қауымдастығы алдында жауапты.

4.2 Корпоративті мәдениет университетте жұмыс істейтін қызметкерлер мен білім алатын студенттердің бәріне бірдей, тең дәрежеде ортақ іс.

4.3 Университеттің әрбір қызметкері осы кодекстің орындалуы үшін моральдық жауапты.

4.4 Кодекс ережелерінің бұзылуы университет қызметкері мен студентінің мәртебесіне лайықсыз әрекет ретінде қарастырылады.

4.5 Корпоративті мәдениет кодексінің орындалуын бақылау университет факультеттеріндегі Этика жөніндегі комиссия жетекшілеріне жүктеледі.

4.6 ҚазҰУ-дың Корпоративті мәдениет кодексі нормаларын бұзғаны үшін білім алушылар мен қызметкерлерге келесідей

шаралар қолданылуы мүмкін:

– бұқара алдында кешірім сұрауға кепілдеме;

– факультеттің немесе Университеттің Ғылыми кеңесі мәжілісінде талқылау;

– тәртіпті болуға ықпал ету.

КОДЕКС КОРПОРАТИВНОЙ КУЛЬТУРЫ ПРЕПОДАВАТЕЛЯ И СОТРУДНИКА КАЗНУ ИМ. АЛЬ-ФАРАБИ

СОДЕРЖАНИЕ:

1. Общие положения
2. Корпоративные принципы и ценности
3. Корпоративная этика университетского сообщества
4. Ответственность за нарушение норм Кодекса корпоративной культуры

1.1 ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1 Настоящий кодекс определяет основные правила корпоративной культуры и поведения преподавателей и сотрудников КазНУ им. аль-Фараби.

1.2 Кодекс корпоративной культуры преподавателя и сотрудника КазНУ им. аль-Фараби направлен на создание

благоприятного морально-психологического климата в университете.

1.3 Главная цель реализации всех норм настоящего Кодекса – укрепление корпоративной культуры университетского сообщества, повышение авторитета преподавателей и сотрудников КазНУ.

1.4 Каждый преподаватель и сотрудник КазНУ, неукоснительно соблюдая нормы данного Кодекса, вносит свой вклад в укрепление его имиджа и деловой репутации.

2. КОРПОРАТИВНЫЕ ПРИНЦИПЫ И ЦЕННОСТИ

2.1 Деятельность Казахского национального университета им. аль-Фараби основывается на следующих принципах:

2.1.1 КазНУ им. аль-Фараби – ведущий центр качественных знаний, науки, культуры и инноваций, использует новейшие технологические достижения.

2.1.2 КазНУ им. аль-Фараби –

устремленный в будущее университет, эффективно реализует концепцию исследовательского университета.

2.1.3 КазНУ им. аль-Фараби – ценит и уважает своих сотрудников и всегда действует в соответствии с самыми высокими этическими стандартами.

2.1.4 КазНУ им. аль-Фараби нетерпим к любым проявлениям коррупции и взяточничества.

2.1.5 КазНУ им. аль-Фараби провозглашает академическую свободу и ответственность, сохраняет и развивает университетские традиции, национальные и общечеловеческие ценности.

2.1.6 Дух КазНУ им. аль-Фараби – в единстве. Креативность, сопричастность и партнерство преподавателей, сотрудников, студентов и выпускников университета – неотъемлемые черты корпоративной культуры.

2.2. Главные корпоративные ценности:

2.2.1 Конкурентоспособность предоставляемых образовательных услуг.

2.2.2 Интеграция в мировое образовательное пространство.

2.2.3 Открытость к переменам и инновациям.

2.2.4 Постоянная ориентация на научные исследования и разработки.

2.2.5 Высокая академическая ответственность.

2.2.6 Стремление к совершенствованию и творческому росту.

2.2.7 Нравственность, патриотизм, гражданственность.

2.2.8 Уважение к личности работника и обучающегося, защита их прав и интересов.

2.2.9 Преданность университету и готовность соответствовать его высоким стандартам.

3. КОРПОРАТИВНАЯ ЭТИКА УНИВЕРСИТЕТСКОГО СООБЩЕСТВА

3.1 Преподаватели и сотрудники КазНУ обязаны:

3.1.1 С честью и достоинством поддерживать статус Университета, своим трудом оправдывая высокое звание преподавателя и сотрудника КазНУ им. аль-Фараби.

3.1.2 Разделять миссию университета и в профессиональной деятельности соотносить свою миссию с корпоративной.

3.1.3 В полной мере принимать ответственность за реализацию заявленных университетом целей и задач, быть причастным к результатам деятельности университета.

3.1.4 Выполняя свои служебные обязанности, проявлять высокую культуру, ответственность, добросовестность, академическую честность и объективность, руководствоваться принципами взаимного уважения, корректности, доброжелательности в отношениях с коллегами и студентами.

3.1.5 Стремиться к профессионализму, постоянно повышая уровень своих знаний, изучая отечественный и зарубежный опыт и достижения науки.

3.1.6 Служить для студентов личным примером трудовой дисциплины, уважи-

тельного и бережного отношения к своему университету, его традициям, истории.

3.1.7 Дорожить деловой репутацией университета, воздерживаться от участия в деятельности, противоречащей или наносящей урон интересам университета, пресекать любые попытки опорочить его честь и авторитет.

3.2 Преподаватели и сотрудники

КазНУ не должны:

3.2.1 Унижать достоинство коллег и студентов, использовать нецензурные выражения, проявлять фамильярность и высокомерие.

3.2.2 Обсуждать при студентах личную жизнь коллег или их недостатки.

3.2.3 Появляться в нетрезвом виде и употреблять в университете алкогольные напитки, курить в неотведенных для этого местах.

3.2.4 Принимать от студентов подарки или денежное вознаграждение.

3.2.5 Распространять религиозные идеи, а также мнения и установки, противоречащие

межнациональному единству и межконфессиональному согласию.

3.2.6 Опаздывать на работу, сокращать время проведения занятий или выполнения своих служебных обязанностей, пропускать их без уважительной причины.

3.2.7 Проявлять грубость и невнимание при выполнении своих служебных обязанностей.

3.2.8 Злоупотреблять своими должностными полномочиями в отношении студентов, допускать предвзятое отношение к студентам и субъективизм при оценке их знаний.

3.2.9 Распространять недостоверную информацию о решениях администрации университета и деятельности его подразделений.

3.3 ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ РУКОВОДИТЕЛЯМИ И ПОДЧИНЕННЫМИ

3.3.1 Руководитель должен:

- своим профессиональным и общечеловеческим поведением служить примером для подчиненных;
- базировать нормы и принципы своего поведения на основных правилах корпоративной культуры и этики делового общения;
- не ущемлять достоинства, самоуважения и личного статуса подчиненных;
- уметь признавать перед подчиненными собственные ошибки и не преследовать их за конструктивную критику в свой адрес;
- создавать доброжелательную и деловую обстановку в коллективе.

3.3.2 Подчиненный должен:

- строго соблюдать трудовую дисциплину;
- своевременно информировать непосредственного руководителя о причинах отсутствия (если в течение определенного времени приходится отсутствовать на рабочем месте);
- не отвечать в присутствии коллег на некорректное поведение руководителя;

- знать в лицо и по имени и отчеству руководителей Университета;
- при встрече в коридоре или на открытой территории с руководителем здороваться первым;
- входя в помещение, здороваться с присутствующими первым.

3.3.3 Отношения с коллегами:

- уважительно относиться друг к другу;
- обязательно извиняться при некорректном поведении (поступке);
- воздерживаться от критики коллег, подчиненных, руководителя в присутствии других сотрудников;
- негативно относиться к слухам, препятствовать их распространению;
- обращаться к руководителям, коллегам, подчиненным и студентам на «Вы»;
- в рабочее время заниматься только делами, связанными с выполнением непосредственных служебных обязанностей;
- не сквернословить, не проявлять несдержанность и агрессию;

– помогать коллегам в работе, делиться знаниями и опытом.

3.3.4 Отношения в рамках учебного процесса, исследовательской и экспертной деятельности:

– относиться к работе как к главной профессиональной обязанности, служить примером для студентов;

– быть компетентным, постоянно поддерживая высокий уровень научно-педагогической квалификации;

– честно и объективно оценивать знания, умения и навыки учащихся;

– отдавать свои силы, знания и опыт делу приумножения научных достижений университета;

– не прибегать к плагиату, присвоению идей из неопубликованных источников;

– соблюдать конфиденциальность неопубликованной информации, полученной в ходе экспертизы, рецензирования или научного руководства.

3.3.5 Проведение собраний и совещаний:

- приходить на собрания и совещания вовремя;
- заранее знакомиться с повесткой дня и иметь с собой все необходимые материалы;
- перед началом собрания или совещания отключать мобильный телефон;
- негромко извиниться при выходе и возвращении в зал во время заседания;
- не использовать трибуну собрания для решения личных проблем;
- строго следовать регламенту собрания.

4. ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА НАРУШЕНИЕ НОРМ КОДЕКСА КОРПОРАТИВНОЙ КУЛЬТУРЫ

4.1 Корпоративная культура в одинаковой степени является делом всех преподавателей и сотрудников.

4.2 Преподаватели и сотрудники уни-

верситета обязаны знать и соблюдать Кодекс корпоративной культуры, нести строгую ответственность за свою деятельность и поведение.

4.3 Нарушение положений Кодекса рассматривается как действие, несовместимое со статусом преподавателя и сотрудника Университета.

4.4 Контроль за соблюдением Кодекса корпоративной культуры возлагается на руководителей Комиссий по этике факультетов Университета.

4.5 За нарушение норм Кодекса корпоративной культуры КазНУ к сотрудникам, преподавателям и студентам могут быть применены следующие меры:

- рекомендация принести публичные извинения;
- обсуждение поведения Комиссиями по этике на факультетах и Дисциплинарным советом университета;
- дисциплинарное воздействие.